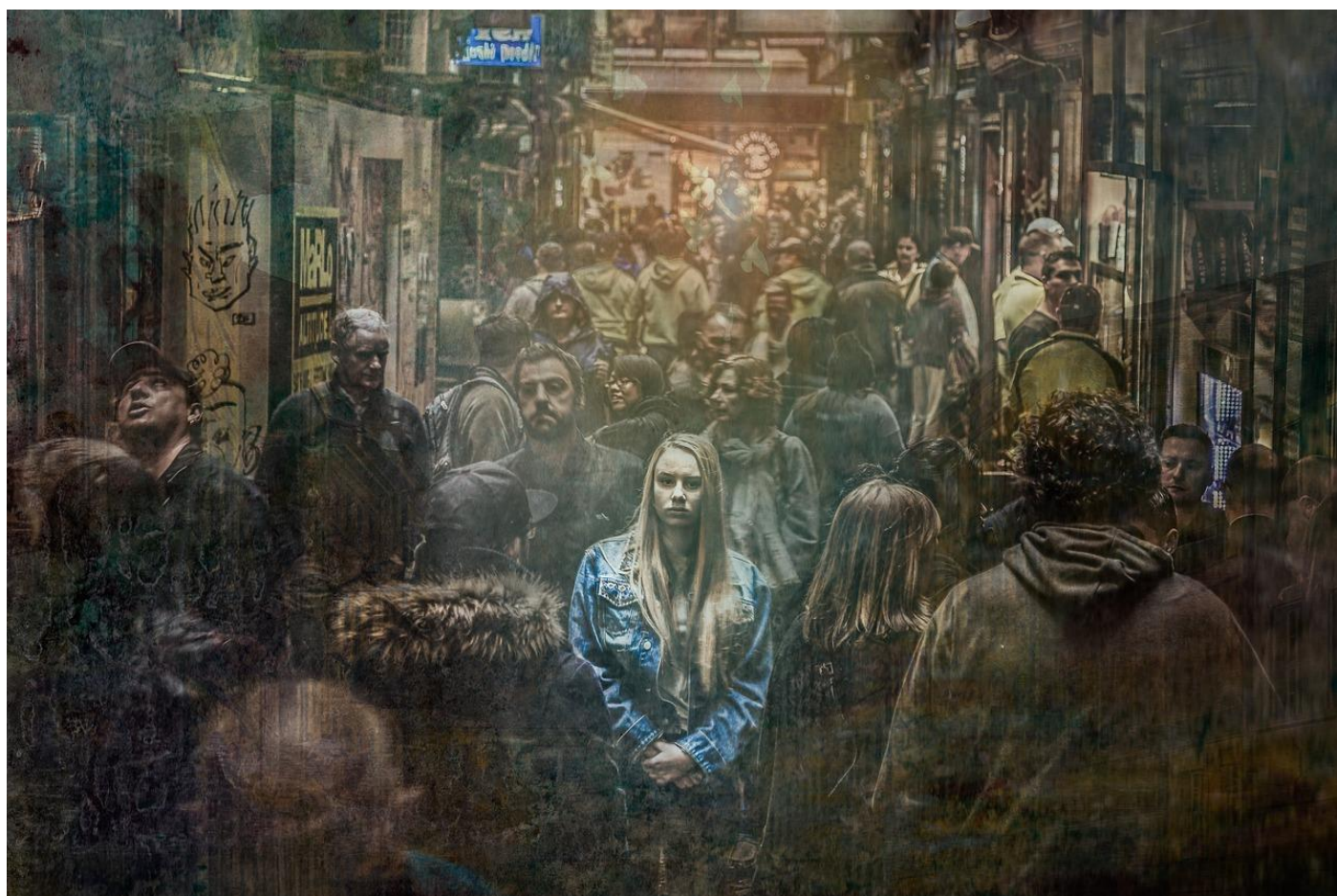

Samen sterk tegen eenzaamheid in Hof van Twente

Met dit document streven we naar een gerichte en betrokken aanpak om meer aandacht te schenken aan elkaar. Dit doen we in samenwerking met maatschappelijke partners, inwoners en ondernemers: samen zijn we één in de strijd tegen eenzaamheid! Door deze gezamenlijke inspanningen willen we bouwen aan een sterke, verbonden gemeenschap waarin iedereen zich thuis voelt en actief kan deelnemen aan het sociale leven.

Samen sterk tegen eenzaamheid in Hof van Twente

In de afgelopen jaren zijn we vanuit onze visie "De Gezonde Verbinding" gestart met initiatieven om het geluk en welzijn van alle inwoners in onze gemeente te verbeteren. We hebben vier belangrijke thema's benoemd: Kansrijk Opgroeien, Gezonde Leefstijl, Vitaal Ouder Worden en Iedereen Doet Mee. Eenzaamheid raakt al deze thema's en kan grote invloed hebben op het welzijn van onze inwoners.

Eenzaamheid is een ingewikkeld probleem dat iedereen op een bepaald punt in het leven kan treffen. Het wordt echter zorgwekkend wanneer het langdurig aanhoudt. In onze nauw verbonden gemeenschap, waar we naar elkaar omkijken, verdienen dergelijke situaties extra aandacht.

Het is essentieel dat onze aanpak zich aanpast aan de diverse behoeften en leefwerelden van mensen in onze gemeenschap. Denk aan een jongere die misschien omringd is door virtuele vrienden op sociale media, maar zich toch niet begrepen of echt verbonden voelt. Of denk aan een oudere persoon die, ondanks bezoeken van familie, zich steeds meer geïsoleerd kan voelen omdat ze niet meer kunnen deelnemen aan de activiteiten die ze vroeger met hun partner deelden.

Kortom, eenzaamheid kan zich op verschillende manieren manifesteren en heeft niet altijd een eenvoudige oplossing. Het vraagt om een empathische aanpak die rekening houdt met individuele omstandigheden en die actief zoekt naar manieren om mensen weer te laten voelen dat ze erbij horen en gewaardeerd worden in onze gemeenschap.

Met dit document streven we naar een gerichte en betrokken aanpak om meer aandacht te schenken aan elkaar. Dit doen we in samenwerking met maatschappelijke partners, inwoners en ondernemers: samen zijn we één in de strijd tegen eenzaamheid! Door deze gezamenlijke inspanningen willen we bouwen aan een sterke, verbonden gemeenschap waarin iedereen zich thuis voelt en actief kan deelnemen aan het sociale leven.

Inhoudsopgave

Samen sterk tegen eenzaamheid in Hof van Twente.....	2
1. Wat is eenzaamheid, wat zijn riscofactoren, oorzaken en gevolgen	4
1.1 Definitie eenzaamheid	4
1.2 Riscofactoren eenzaamheid	4
1.3 Oorzaken eenzaamheid	5
1.4 Negatieve gevolgen voor de gezondheid	5
2. Het gemeentelijke beleidskader en eenzaamheid.....	7
2.1 Eenzaamheid, cijfers in de HOF	7
2.2 Waar streven we naar in onze gemeente?	7
3. Wat doen we nu om de eenzaamheid terug te dringen?	9
3.1 Lokale coalitie	9
3.2 Wat wordt er nu gedaan op het vlak van bewustwording, herkenning en bespreken en activiteiten?	9
3.3 Conclusie	11
4. Ambities	12
4.1 De huidige lokale coalitie uitbreiden en de rollen versterken	12
4.2 De lokale coalitie ontwikkelt een meerjarig, integraal uitvoeringsplan tegen eenzaamheid	12
4.3 Hoe komen we tot uitvoering van de punten 4.1 en 4.2?	12
4.4 Positieve aspecten en aandachtspunten van onze ambities	13
4.5 Advies.....	13

1. Wat is eenzaamheid, wat zijn risicofactoren, oorzaken en gevolgen

Eenzaamheid is een vervelend gevoel dat ontstaat door het ontbreken van sociaal contact. Mensen willen graag verbonden zijn met anderen die ze vertrouwen, die hun leven zin geven, en met wie ze kunnen samenwerken.

1.1 Definitie eenzaamheid

Volgens de standaarddefinitie in Nederland betekent eenzaamheid:

“Eenzaamheid is het subjectief ervaren van een onplezierig of ontoelaatbaar gemis aan (kwaliteit van) bepaalde sociale relaties. Het kan zijn dat het aantal contacten dat men heeft met andere mensen geringer is dan men wenst. Het kan ook zijn dat de kwaliteit van de gerealiseerde relaties achterblijft bij de wensen.”

Vaak worden 'eenzaamheid' en 'sociaal isolement' door elkaar gebruikt, maar ze zijn niet hetzelfde. 'Sociaal isolement' betekent dat iemand bijna geen sociale contacten heeft, terwijl eenzaamheid gaat over hoe iemand de kwaliteit en kwantiteit van zijn sociale relaties ervaart. Iemand kan zich eenzaam voelen ondanks een groot sociaal netwerk, en iemand met weinig contacten hoeft zich niet per se eenzaam te voelen.

Er bestaan diverse vormen van eenzaamheid, de twee voornaamste:

1. *Emotionele eenzaamheid*: Dit komt door het ontbreken van een diepe, emotionele band met bijvoorbeeld een partner, familielid of goede vriend(in). Dit kan bijvoorbeeld gebeuren na een scheiding.
2. *Sociale eenzaamheid*: Dit ontstaat door het missen van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen, zoals collega's, burens of mensen met dezelfde interesses.

Onderzoekers hebben ook een derde soort eenzaamheid genoemd, existentiële eenzaamheid, die te maken heeft met het zoeken naar betekenis in het leven en het gevoel nergens bij te horen. Dit wordt vaak gevoeld tijdens ingrijpende levensgebeurtenissen, zoals ernstige ziekte.

Omdat er nog veel onduidelijk is over existentiële eenzaamheid, houden we ons in dit stuk vooral bezig met emotionele en sociale eenzaamheid. Emotionele eenzaamheid kan ook ontstaan door het ontbreken van een gevoel van betekenis, zoals deelnemen aan de samenleving en bijdragen aan een groep.

1.2 Risicofactoren eenzaamheid

Er zijn verschillende factoren die de kans op eenzaamheid vergroten. Sommige inwoners hebben meer kans om eenzaam te worden omdat ze meerdere risicofactoren hebben, maar dit betekent niet dat ze zich altijd eenzaam zullen voelen. De risicofactoren kunnen worden ingedeeld in drie categorieën:

1. Individuele factoren (leefomstandigheden)
 - *Sociaaleconomische status*: inwoners die minder geschoold zijn, of zonder werk zitten, hebben meer kans op eenzaamheid.
 - *Gezondheid*: inwoners met gezondheidsproblemen of een partner met gezondheidsproblemen hebben meer kans op eenzaamheid. Dit geldt zowel voor fysieke als mentale gezondheidsproblemen.
 - *Seksuele identiteit*: LHBTIQ+ personen voelen zich vaker eenzaam, vaak omdat ze niet kunnen praten over hun gevoelens of hun identiteit niet geaccepteerd wordt.
 - *Leeftijd*: Zowel jongeren (18-34 jaar) als ouderen (75+) voelen zich vaker eenzaam dan mensen van middelbare leeftijd.
2. Individuele factoren (sociale integratie)
 - *Burgerlijke staat*: Gescheiden, weduwe of ongehuwde mensen hebben een grotere kans op eenzaamheid.
 - *Relaties met familie*: Geen contact met volwassen kinderen of slechte band met ouders verhoogt de kans op eenzaamheid.

- *Niet-familierelaties*: Mensen met een sociaal netwerk dat alleen uit familie bestaat, hebben meer kans op eenzaamheid dan mensen met een divers netwerk.
3. Macrofactoren
- *Individualisering*: Er is discussie over of individualisering eenzaamheid verhoogt, maar het vraagt zeker meer eigen initiatief om sociale relaties te onderhouden.
 - *Vervoersmogelijkheden*: Betrouwbaar vervoer helpt mensen om sociaal actief te blijven. Mensen zonder auto in dorpen voelen zich bijvoorbeeld vaker eenzaam.
 - *Culturele normen en waarden*: Verwachtingen van relaties worden gevormd door cultuur. Bijvoorbeeld, inwoners met een migratieachtergrond kunnen hogere verwachtingen van familiebetrokkenheid hebben, wat kan leiden tot eenzaamheid als de realiteit niet aan die verwachtingen voldoet.
 - *Sociaaleconomische context*: inwoners in kwetsbare sociaaleconomische posities hebben minder toegang tot sociale netwerken en middelen, waardoor hun kans op eenzaamheid groter is.

Het herkennen van deze risicofactoren helpt bij het begrijpen en aanpakken van eenzaamheid in verschillende groepen.

1.3 Oorzaken eenzaamheid

Naast risicofactoren zijn er ook oorzaken aan te wijzen van eenzaamheid. Risicofactoren geven aan welke mensen een hogere kans hebben op eenzaamheid, zonder dat ze dit per definitie ontwikkelen. Oorzaken van eenzaamheid worden aangewezen wanneer mensen eenzaamheid ervaren, en hoe dit te verklaren valt. De oorzaken van eenzaamheid zijn divers en verschillen per persoon. In de literatuur worden oorzaken van eenzaamheid ingedeeld in drie categorieën (Fokkema, & Van Tilburg, 2007):

Individuele oorzaken

Persoonlijke eigenschappen spelen een grote rol bij het ontstaan van eenzaamheid. Denk aan een gebrek aan sociale vaardigheden, weinig zelfvertrouwen, sociale angst, sterke verlegenheid en introversie. Eenzame mensen zien hun sociale omgeving vaak negatiever dan die eigenlijk is. Ze verwachten vaker afgewezen te worden en beoordelen zichzelf en anderen negatiever. Hun sociale vaardigheden worden door henzelf slechter ingeschat dan door anderen. Ook vinden ze hun vriendschappen slechter dan hun vrienden dat doen.

Andere oorzaken van eenzaamheid zijn gezondheidsproblemen zoals hardhorigheid, slechtziendheid, moeilijk kunnen lopen en psychische problemen. Een tekort aan geld om sociale activiteiten te ondernemen speelt ook een rol. Daarnaast kunnen te hoge verwachtingen van sociale relaties een gevoel van eenzaamheid veroorzaken.

Oorzaken in veranderingen in het sociale netwerk

Veranderingen in het sociale netwerk van mensen kunnen gevoelens van eenzaamheid veroorzaken. Dit gebeurt vaak na belangrijke gebeurtenissen zoals een scheiding, ontslag, een nieuwe baan of opleiding, een verhuizing, of het overlijden van dierbaren zoals vrienden of een partner.

Maatschappelijke oorzaken

Maatschappelijke oorzaken hebben te maken met hoe makkelijk mensen in onze samenleving contact met elkaar maken. Negatieve beelden over ouderen, mensen met psychische of verstandelijke beperkingen, of mensen met een migratieachtergrond maken het moeilijker voor hen om sociaal contact te hebben. Ook de coronamaatregelen, die voor iedereen golden, zorgden ervoor dat sommige groepen, zoals jongeren, zich meer eenzaam voelden.

1.4 Negatieve gevolgen voor de gezondheid

Iedereen voelt zich wel eens eenzaam. Meestal gaat dit gevoel snel voorbij. Het wordt echter een probleem als de eenzaamheid ernstig is, lang duurt en mensen er zelf niet uit kunnen komen. Langdurige eenzaamheid kan je emotioneel en fysiek schaden. Het vermindert niet alleen je welzijn,

maar heeft ook op termijn een negatieve invloed op je gezondheid. Ernstige eenzaamheid kan zelfs leiden tot vroegtijdig overlijden.

Eenzaamheid kan verschillende klachten veroorzaken:

- *Psychische klachten*: zoals depressie, achteruitgang van denkvermogen, dementie, verslaving en zelfmoordgedachten.
- *Fysieke klachten*: zoals beroertes, buik- en hoofdpijnlachten, hoge bloeddruk, hart- en vaatziekten, slaapproblemen en verminderde afweer.

Het is nog niet helemaal duidelijk hoe eenzaamheid precies je gezondheid beïnvloedt, maar er zijn een paar mogelijke manieren:

- *Ongedwongen gedrag*: Eenzaamheid kan leiden tot ongezonde gewoonten, zoals slecht eten, te veel drinken, roken en weinig bewegen.
- *Stress*: Eenzaamheid kan ervoor zorgen dat je meer stress ervaart, terwijl sociale contacten juist helpen stress te verminderen.
- *Slaap*: Eenzame mensen slapen vaak slechter, wat hun herstelprocessen verstoort.

Negatieve spiraal

Eenzaamheid kan een vicieuze cirkel veroorzaken. Het vermindert je welzijn en geeft je een leeg en ontevreden gevoel. Dit kan ertoe leiden dat eenzame mensen op zoek gaan naar snelle bevrediging en ongezonde gewoonten ontwikkelen, zoals te veel eten, drinken, roken, geld uitgeven en weinig bewegen. Hierdoor kunnen problemen zoals zelfverwaarlozing, slaapproblemen, gezondheidsklachten, verslaving en schulden ontstaan, wat hun zelfwaardering en levensvreugde verder aantast.

Gevolgen voor de maatschappij

Mensen die vereenzamen, hebben vaak minder steun van hun sociale netwerk en doen eerder een beroep op professionele hulp- en zorgverlening. Aanhoudende ernstige eenzaamheid kan leiden tot meer gebruik van gezondheidszorg en eerder opgenomen worden in verpleeghuizen. Dit kan ook leiden tot uitval op werk of verlies van banen. Hoewel de financiële kosten van eenzaamheid voor de samenleving nog niet precies bekend zijn, is er meer onderzoek nodig om deze vast te stellen.

2. Het gemeentelijke beleidskader en eenzaamheid

In de afgelopen jaren is er vanuit de visie "De Gezonde Verbinding" op het sociaal domein gestart met initiatieven om het geluk en welzijn van de inwoners in onze gemeente te bevorderen. We hebben hiervoor vier belangrijke thema's gedefinieerd: Kansrijk Opgroeien, Gezonde Leefstijl, Vitaal Ouder Worden en Iedereen Doet Mee. Eenzaamheid is een onderwerp dat alle vier deze thema's raakt en potentieel invloed kan hebben op het geluk en welzijn van onze inwoners.

2.1 Eenzaamheid, cijfers in de HOF

Uit het onderzoek van de GGD (Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020) blijkt dat 39,6% van de volwassen inwoners (18 tot 65 jaar) in de Hof van Twente eenzaamheid ervaart. Hiervan is 8,3% ernstig of zeer ernstig eenzaam. Binnen deze groep geeft 23% aan emotioneel eenzaam te zijn, terwijl 25,3% sociaal eenzaam is.

Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat 49,5% van de oudere inwoners (65 jaar en ouder) eenzaamheid ervaart. Hiervan is 8,7% ernstig of zeer ernstig eenzaam. Binnen deze groep geeft 27,6% aan emotioneel eenzaam te zijn, terwijl 30,9% sociaal eenzaam is.

Wat betreft de jeugd blijkt uit het GGD- onderzoek (Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022) dat 63,1% van de jongvolwassenen (16 tot en met 25 jaar) in Twente zich eenzaam voelt. Helaas zijn er geen specifieke cijfers beschikbaar voor onze gemeente wat betreft eenzaamheid onder jongeren (12 tot en met 23 jaar).

2.2 Waar streven we naar in onze gemeente?

Uit de bovenstaande cijfers blijkt dat eenzaamheid, ondanks de inspanningen van organisaties en vrijwilligers een hardnekkig probleem blijft. Daarom heeft dit onderwerp voortdurend aandacht nodig in onze gemeente. We streven daarom naar een meerjarig, integraal uitvoeringsplan tegen eenzaamheid om de volgende redenen:

- **Voortdurende aandacht:**
Eenzaamheid is een probleem dat geen tijdsbeperkingen kent en voortdurend aandacht nodig heeft. Een meerjarig plan zorgt ervoor dat het onderwerp consistent binnen onze gemeente op de agenda blijft staan.
- **Preventieve aanpak:**
Door te focussen op preventie kunnen we eenzaamheid voorkomen in plaats van alleen te reageren op bestaande gevallen. Dit is vaak effectiever en kan op de lange termijn meer voordelen opleveren.
We zullen in preventie ons extra richten op eventuele risicogroepen namelijk:
 - Inwoners met een beperking
 - Inwoners met een niet-westerse achtergrond of migratieachtergrond
 - Gescheiden inwoners
 - Jongeren
 - Ouderen
 - Mantelzorgers
 - LHBTI+ personen
 - Inwoners met een beperkt inkomen
- **Samenwerking en integratie:**
Een integraal plan bevordert samenwerking tussen verschillende organisaties en sectoren. Dit leidt tot een meer gecoördineerde en efficiënte aanpak, waarbij middelen en inspanningen beter worden benut.
- **Langetermijnvisie:**
Een meerjarig plan biedt de mogelijkheid om doelen en strategieën voor de lange termijn te formuleren. Dit helpt bij het realiseren van duurzame oplossingen en het creëren van een structurele verandering in de manier waarop we met eenzaamheid omgaan.

- *Monitoring en evaluatie:*
Een meerjarig plan maakt het mogelijk om de voortgang en effectiviteit van de maatregelen continu te monitoren en te evalueren. Dit geeft ons de kans om bij te sturen en aanpassingen te doen waar nodig.

In hoofdstuk 4 zullen we verder ingaan op de details en de strategieën die we in dit meerjarige, integrale uitvoeringsplan willen toepassen.

3. Wat doen we nu om de eenzaamheid terug te dringen?

In onze gemeente zijn er al verschillende initiatieven gaande om eenzaamheid aan te pakken. Diverse organisaties organiseren activiteiten en interventies om mensen die zich eenzaam voelen te ondersteunen, zowel preventief als reactief. In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de inspanningen van de partijen die door ons gesubsidieerd worden. Deze inspanningen zijn onderverdeeld in drie categorieën: bewustwording, herkenning en bespreken en activiteiten. We erkennen echter dat er nog veel meer partijen zijn, zowel bewust als onbewust, die bezig zijn met het aanpakken van eenzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn de ouderbonden en de stadsraden. Vanuit de lokale coalitie, zie hoofdstuk 3.1, proberen wij ook deze partijen met het thema te verbinden.

3.1 Lokale coalitie

In 2021 heeft de gemeente Hof van Twente zich aangesloten bij de nationale coalitie "Een tegen eenzaamheid" van het ministerie van VWS. Als reactie hierop hebben we de lokale coalitie "Een tegen eenzaamheid Hof van Twente" opgericht en zijn we gestart met een integrale aanpak van eenzaamheid. Het doel is het opsporen, bespreekbaar maken en ondersteunen van mensen die hulp nodig hebben op het gebied van eenzaamheid. Samen met partners streven we naar een inclusieve gemeenschap waarin het welzijn van inwoners wordt bevorderd en eenzaamheid effectief wordt aangepakt. De lokale coalitie omvat nu Salut, Carint Reggeland, Viverion, Aveleijn, Twickel College Delden, Doesgoor, zwembad de 5 heuvels Markelo, Zonnebloem en Stadsraad Goor.

Rolverduidelijking lokale coalitie:

- De lokale coalitie signaleert lokale trends en ontwikkelingen en ziet wat wel of niet bijdraagt.
- Ieder lid van de lokale coalitie adviseert over de te ontwikkelen aanpak en koers.
- De gemeentelijke beleidsmedewerker legt de verbinding met landelijke en regionale trends en het lokale beleid.

3.2 Wat wordt er nu gedaan op het vlak van bewustwording, herkenning en bespreken en activiteiten?

Bewustwording

- Week van de eenzaamheid
Tijdens de jaarlijkse Week van de Eenzaamheid in oktober richten we extra aandacht op dit belangrijke thema en organiseren we diverse speciale activiteiten. In onze gemeente noemen we dit de Week van de Ontmoeting. Deze week staat in het teken van het bevorderen van verbinding tussen de inwoners van Hof van Twente. Samen met lokale partners zoals Stichting Franje, de Zonnebloem en Soos Goor, organiseren we een gevarieerd programma met als doel eenzaamheid te doorbreken en nieuwe contacten te stimuleren. Salut coördineert deze week.

Herkenning en bespreken

- Training en opleiding
We organiseren trainingen over eenzaamheid voor professionals, ondernemers en vrijwilligers. Het hoofddoel is om hun kennis over eenzaamheid te vergroten, zodat ze het sneller kunnen opmerken tijdens interacties met cliënten of inwoners. Op die manier kunnen ze het onderwerp bespreekbaar maken en samen met hen kijken naar manieren om meer sociaal contact te hebben.

Activiteiten

- Maatjesprojecten
Maatjesprojecten zijn initiatieven waarbij vrijwilligers (ook wel 'maatjes' genoemd) worden gekoppeld aan mensen die zich eenzaam voelen of extra ondersteuning nodig hebben. Het doel van maatjesprojecten is om sociale isolatie tegen te gaan en het welzijn van de deelnemers te verbeteren. De vrijwillige 'maatjes' bieden vaak emotionele steun, gezelschap en praktische hulp aan hun maatjes. Dit kan variëren van samen wandelen, een kopje koffiedrinken of een hobby delen tot het helpen bij administratieve taken of het leren van nieuwe vaardigheden. Binnen onze gemeente hebben wij dit belegd bij de Zonnebloem, Humanitas Twente, Mediant en Salut.

- **Stichting Goal**
Stichting Goal heeft het project VrijMiGoal. VrijMiGoal is een initiatief waarbij lokale bedrijven op vrijdagmiddag hun gebruikelijke borrelmoment verruilen voor een bezoek aan mensen die behoefte hebben aan gezelschap. Dit initiatief biedt niet alleen een kans om eenzame mensen te ondersteunen, maar ook voor bedrijven om hun maatschappelijke betrokkenheid te tonen, teambuilding te bevorderen en te genieten van waardevolle interacties. Vaste koppels van werknemers worden gekoppeld aan mensen die eenzaamheid ervaren, en samen ondernemen ze activiteiten zoals wandelen, spelletjes spelen, bakken, of gewoon gezellig praten.
- **Vriendenkringen**
Nieuwe mensen ontmoeten en vrienden maken lijkt vanzelfsprekend, maar dat is niet voor iedereen zo eenvoudig. Daarom zijn er vriendenkringen, waar mensen die moeite hebben met het vinden van vriendschappen zich bij kunnen aansluiten. Een vriendenkring bestaat uit een groep mensen die regelmatig samenkomt, bijvoorbeeld eens per maand. Een vrijwilliger ondersteunt de groep, en de eerste twee keer is er begeleiding van Salut. Samen met de vrijwilliger bespreekt de groep wat ze de volgende keer gaan doen, zoals samen koken, naar de film gaan, spelletjes spelen of wandelen.
- **Jongerenwerk JOE**
Het jongerenwerk, JOE, vanuit Salut besteedt speciale aandacht aan het thema eenzaamheid in hun interacties met jongeren en maatschappelijke partners. Bijvoorbeeld, ze hebben dagelijks contact met scholen zoals de Waardenborch en tweemaal per week met Twickel. Het is vooral hun aanwezigheid en contact met jongeren die ertoe leidt dat ze eenzame jongeren kunnen identificeren en ondersteunen bij het vinden van een oplossing.
- **Huisbezoek van 78-jarige inwoners in de Hof van Twente (SOEK)**
Elk jaar worden 78-jarige inwoners aangeschreven met de vraag of ze preventief een huisbezoek willen ontvangen onder de naam SOEK (Senioren Op Eigen Kracht). Het doel van SOEK is het tijdig signaleren van risico's op het gebied van eenzaamheid, zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Eigen initiatief en verantwoordelijkheid worden gestimuleerd om eventuele problemen te voorkomen, te verminderen of op te lossen. De huisbezoeken worden uitgevoerd door seniorenvoorlichters. Dit zijn vrijwilligers, die hiervoor speciaal zijn opgeleid. De organisatie is in handen van de projectcoördinator van Salut. Deze activiteit wordt door vrijwilligers uitgevoerd. De vrijwilligers bespreken onder meer de behoefte aan contact en zoeken passende oplossingen.
- **Welzijn op Recept**
Bij Welzijn op recept krijgen mensen met psychosociale problemen ondersteuning bij het versterken van hun gezondheid en welzijn. Voor inwoners die vaak de huisarts bezoeken met lichte medische klachten, is eenzaamheid vaak het onderliggende probleem. Kern van de aanpak is dat een huisarts of praktijkondersteuner de persoon met psychosociale klachten doorverwijst naar een zogenoemd 'welzijnsarrangement'. Dat is een combinatie op maat van creatieve of sportactiviteiten en vrijwilligerswerk. Welzijn op recept wordt op dit moment door huisartsen en clientondersteuners van Salut in Goor en Delden uitgevoerd.
- **Noaberhoes, 't Doesgoor en Stichting Franje**
Deze partijen organiseren en ondersteunen sportevenementen, ontmoetingsavonden en andere sociale initiatieven om sociale interactie te bevorderen en eenzaamheid in de gemeenschap te verminderen.
- **Bewegen**
Er wordt binnen de HOF diverse sport- en beweegactiviteiten aangeboden om mensen fysiek actief te houden en tegelijkertijd de mogelijkheid te bieden om sociale contacten te leggen. Denk bijvoorbeeld aan de Vitalityclub in Diepenheim en Goor.

- **Buurtsportcoaches**
Onze buurtsportcoaches organiseren en begeleiden sport- en beweegactiviteiten binnen onze gemeente. Ze stimuleren bewoners om actief deel te nemen en hierdoor nieuwe mensen te ontmoeten en sociale contacten op te bouwen.
- **Automaatje**
Dit is een vervoersdienst in Hof van Twente waarbij vrijwilligers van Salut mensen die minder mobiel zijn tegen een onkostenvergoeding naar sociale activiteiten, afspraken of ontmoetingen rijden, zodat ze makkelijker deel kunnen nemen aan het sociale leven.
- **Vrijwilligerswerk**
Door inwoners te betrekken bij vrijwilligerswerk, krijgen zij de kans om een actieve rol te spelen in hun gemeenschap, wat hun sociale netwerk kan vergroten en eenzaamheid kan verminderen. Salut kan inwoners ondersteunen bij het vinden van passend vrijwilligerswerk.

3.3 Conclusie

Onze gemeente heeft al diverse stappen gezet om eenzaamheid onder inwoners aan te pakken. Dat biedt een goede basis, maar er is nog veel ruimte voor verbetering en uitbreiding om écht duurzame oplossingen te realiseren. Een belangrijke uitdaging hierbij is dat verschillende organisaties en initiatieven vaak nog afzonderlijk werken, zonder voldoende samenwerking. Hierdoor missen we de kracht van een gezamenlijke aanpak en gaat waardevolle impact verloren. Hoewel er een lokale coalitie is opgezet, zijn hier nog niet genoeg verschillende partijen bij betrokken, wat betekent dat we nog niet alle belangrijke perspectieven en ervaringen uit de gemeenschap benutten.

Daarnaast ontbreekt er een breed gedragen doel dat alle betrokken organisaties én de gemeente met elkaar verbindt. Met zo'n gezamenlijk doel kunnen we beter bepalen wat de verschillende groepen in onze gemeenschap nodig hebben en onze middelen efficiënter inzetten. Door een heldere visie te ontwikkelen en die te delen met alle organisaties, kunnen we meer bereiken: kennis uitwisselen, van elkaar leren en de middelen beter inzetten voor het beste resultaat. Met deze eenheid in aanpak en doel kunnen we samen een inclusieve en duurzame oplossing realiseren, zodat we niet alleen de zichtbare eenzaamheid bestrijden, maar ook werken aan de diepere oorzaken en een sterkere verbinding in onze hele gemeenschap opbouwen.

4. Ambities

Eenzaamheid is een natuurlijk onderdeel van het leven en zal nooit volledig verdwijnen. Wat wij als gemeente wel kunnen doen, is zorgen voor een stevig vangnet, zodat onze inwoners niet in langdurige of ernstige eenzaamheid terechtkomen.

Ondanks de al geleverde inspanningen merken we dat er nog mogelijkheden zijn voor meer structuur, betere samenwerking en uitbreiding van de huidige aanpak (zie de conclusie bij 3.3). Om hiermee aan de slag te gaan, stellen we voor de volgende stappen te ondernemen:

4.1 De huidige lokale coalitie uitbreiden en de rollen versterken

De kracht van onze aanpak ligt in samenwerking. Door de lokale coalitie tegen eenzaamheid uit te breiden en de rollen binnen de coalitie te versterken, vergroten we onze impact. Dit betekent:

- **Meer organisaties, meer slagkracht**
Door meer partijen te betrekken, ontstaat er een breder scala aan acties en een diepgaander begrip van eenzaamheid. Een diverse coalitie brengt verschillende perspectieven en oplossingen samen, wat onze aanpak effectiever maakt.
- **Toename van middelen**
Meer organisaties betekent meer bronnen, zoals (financiële) steun en vrijwilligers, die nodig zijn voor effectieve interventies en ondersteuning van mensen die met eenzaamheid kampen.

Kortom, een bredere, diverse coalitie maakt onze aanpak effectiever, inclusiever en veerkrachtiger. Daarnaast willen we de interne rollen versterken:

- **Salut en coalitieleden** zorgen samen voor de praktische uitvoering van het meerjarig plan, bewaken de voortgang en leggen verbindingen.
- **Gemeentelijk beleidsmedewerker** beheert het budget en stuurt strategische keuzes voor een samenhangend beleid.

In het eerste kwartaal van 2025 richten we ons op de uitbreiding van de coalitie en het versterken van deze rollen.

4.2 De lokale coalitie ontwikkelt een meerjarig, integraal uitvoeringsplan tegen eenzaamheid

In 2025 zetten we een belangrijke stap doordat de lokale coalitie een meerjarig uitvoeringsplan op gaat stellen. Dit plan, zorgt voor:

- **Een gestructureerde aanpak**
Een duidelijke, gecoördineerde strategie om eenzaamheid aan te pakken.
- **Lokale focus**
Het plan is gebaseerd op specifieke cijfers en behoeften uit onze gemeente, waardoor we lokaal maatwerk kunnen leveren.
- **Versterkte samenwerking**
Door intensieve samenwerking binnen de coalitie kunnen we slagkracht en effectiviteit vergroten.
- **Duurzaamheid en continuïteit**
Het plan bevat concrete, lange termijn acties die stabiliteit en blijvende impact bieden in de aanpak van eenzaamheid.

We streven ernaar dit integrale uitvoeringsplan tegen het einde van het derde kwartaal van 2025 af te ronden.

4.3 Hoe komen we tot uitvoering van de punten 4.1 en 4.2?

Om onze ambities te verwezenlijken, speelt de lokale coalitie een cruciale rol. Om deze coalitie optimaal te laten functioneren, wordt Salut aangewezen als de drijvende kracht. Salut zal zich in eerste instantie richten op het uitbreiden en versterken van de coalitie (zie 4.1) en vervolgens, in samenwerking met de coalitie, een meerjarig uitvoeringsplan ontwikkelen (zie 4.2). Deze

gezamenlijke inspanning is van essentieel belang om een duurzame aanpak van eenzaamheid in onze gemeente te realiseren.

4.4 Positieve aspecten en aandachtspunten van onze ambities

Positieve aspecten:

- Door meer organisaties en belanghebbenden te betrekken, wordt de impact vergroot. Dit leidt tot een breder scala aan acties en maakt de aanpak effectiever. Een diverse coalitie vertegenwoordigt verschillende mensen en organisaties, wat helpt bij een beter begrip van eenzaamheid en het ontwikkelen van oplossingen die passen bij de behoeften van onze gemeente.
- Het betrekken van meer organisaties zorgt voor meer middelen en bereik, zoals financiële steun en vrijwilligerswerk. Deze middelen zijn essentieel voor effectieve interventies en het ondersteunen van mensen die eenzaam zijn. Een gestructureerde aanpak zal een duidelijke strategie bieden om eenzaamheid te verminderen.
- Een gestructureerde aanpak zal een duidelijke strategie bieden om eenzaamheid te verminderen. Concrete acties die op lange termijn worden uitgevoerd, garanderen continuïteit en stabiliteit in de strijd tegen eenzaamheid.
- Door het plan te baseren op lokale eenzaamheidscijfers wordt de aanpak specifiek afgestemd op de behoeften van onze gemeente.

Aandachtspunten:

- Het uitbreiden en versterken van de lokale coalitie kan leiden tot overbelasting bij de betrokken organisaties. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden en ervoor te zorgen dat de inspanningen in balans blijven.
- Een breder scala aan acties kan soms leiden tot versnippering van middelen en energie. Het is belangrijk om de focus te behouden op de meest effectieve strategieën en niet te veel af te wijken van de kern van de aanpak van eenzaamheid.

4.5 Advies

In 2025 zal Salut een belangrijke rol spelen in het organiseren en uitvoeren van de activiteiten genoemd in 4.2 en 4.3. Om onze plannen waar te maken stellen we €21.000,- beschikbaar. Dit bedrag bestaat uit €19.634,- van de SPUK GALA-middelen en €1.366,- vanuit de themanotities.

Voor een goede borging van het proces in 2026, stellen we aanvullend een bedrag van €10.500,- uit de SPUK GALA-middelen beschikbaar. In 2026 zal Salut er ook voor zorgen dat de benodigde uren in 2027 voor de lokale coalitie in hun huidige subsidie kan worden opgenomen. We gaan ervan uit dat de lokale coalitie in 2027 dan zelfstandig functioneert. De beperkte coördinatie-uren van Salut die nodig zijn om de voortgang te bewaken, zullen worden gefinancierd vanuit de huidige subsidie van Salut. Er zullen in 2027 dus geen extra middelen voor de lokale coalitie beschikbaar worden gesteld.

Team beleid sociaal domein

De Höfte 7, 7471 DK Goor
Postbus 54, 7470 AB Goor
0547 – 85 85 85
info@hofvantwente.nl

